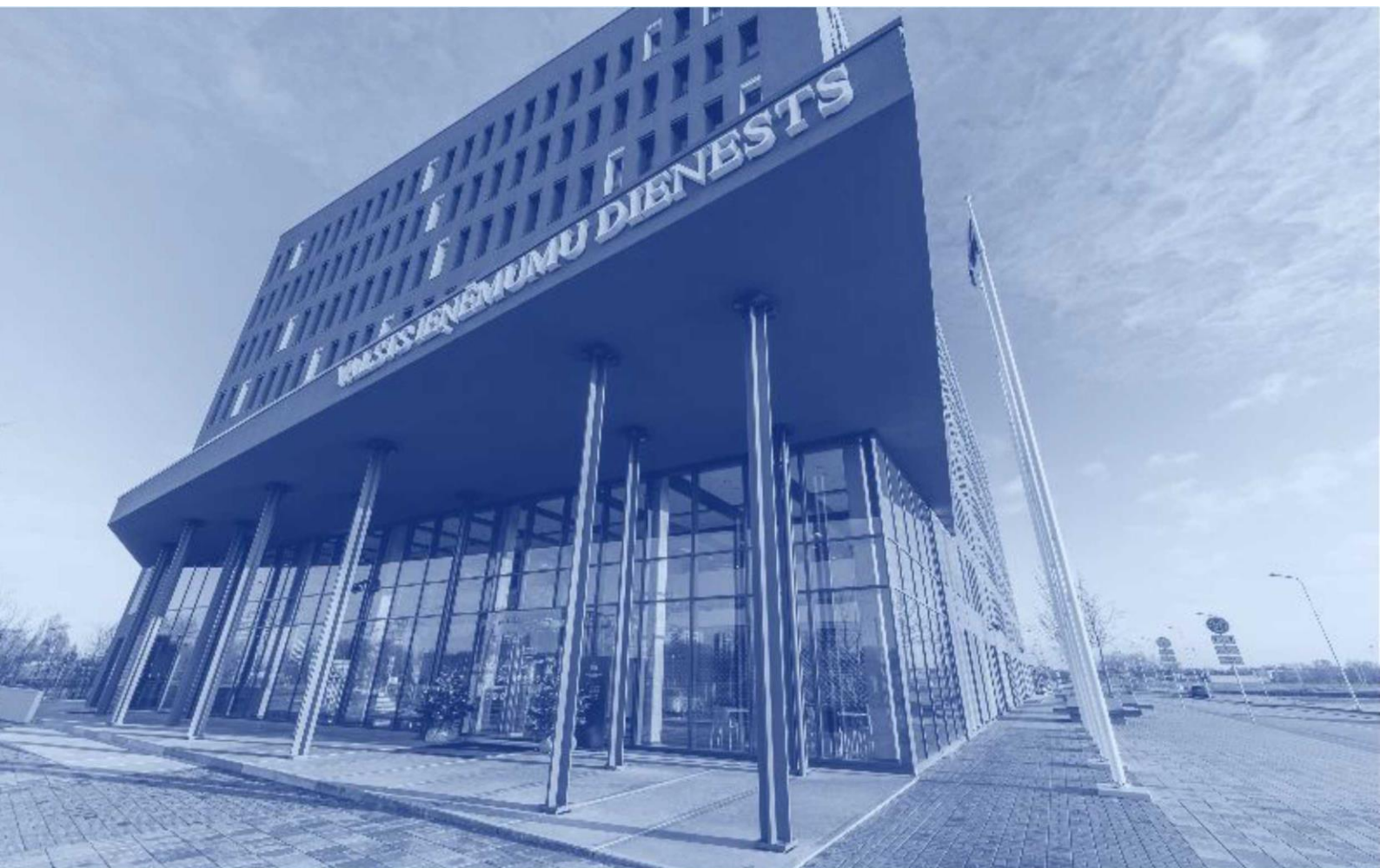

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no nerezidentu autoratlīdzības

15.01.2025.

Metodiskais materiāls sniedz palīdzību piemērot iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk arī – nodoklis) nerezidenta autoratlīdzībai.

Ienākums

Samaksa par intelektuālo īpašumu ir nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā.

Samaksa par intelektuālo īpašumu ir maksājums, ko nerezidents saņem kā kompensāciju:

- par tiesībām izmantot autortiesības (ieskaitot blakustiesības) uz zinātnes, literatūras vai mākslas darbu (ieskaitot datorprogrammas, kinofilmas, videofilmas vai skaņu ierakstus, jebkuru patentu, firmas zīmi, dizainparaugu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu);
- par tiesībām izmantot ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas vai par to izmantošanu;
- par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi.

Autortiesību un blakustiesību objektus un subjektus nosaka atbilstoši Autortiesību likumam, kā arī ievēro spēkā esošajās nodokļu konvencijās noteikto.

1. piemērs

Nerezidents – Lietuvas rezidents – gūst ienākumu 6000 euro apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības par autordarba radīšanu.

Latvijas un Lietuvas konvencijas dubultās aplikšanas ar nodokļiem un nodokļu nemaksāšanas novēršanai 12. pantā noteikts, ka autoratlīdzībai, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī (Latvijā) un tiek izmaksāta otrās Līgumslēdzējas Valsts (Lietuvas) rezidentam, kurš ir šīs autoratlīdzības īstenais īpašnieks, tiks aplikta ar nodokļiem tikai otrajā Valstī (Lietuvā).

Lietuvas rezidents ir ievērojis kārtību, kas noteikta Ministru kabineta 2001. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi", un Latvijas kapitālsabiedrībai iesniedzis Valsts ieņēmumu dienesta apstiprinātu Ministru kabineta 2001. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi" 1. pielikumu - Rezidenta apliecība-iesniegums nodokļu atvieglojumu piemērošanai.

Latvijas kapitālsabiedrība saskaņā ar nodokļu konvencijā noteikto, veicot maksājumu Lietuvas rezidentam, nepiemēro iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijā.

Par Lietuvas rezidentam izmaksāto ienākumu Latvijas kapitālsabiedrība Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 4. pielikumu – pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā.

Nerezidenta ienākumu no autoratlīdzības (honorāra) par zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu darbu radīšanu apliek ar nodokli ienākuma izmaksas brīdī, piemērojot 25,5 % nodokļa likmi (2025. gadā).

Minēto nodokļa likmi piemēro ienākumam, no kura var tikt atskaitītas noteiktās attaisnoto izdevumu normas, kas saistītas ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu.

Nerezidentam – fiziskajai personai – ir tiesības no autoratlīdzības (honorāra) summas atskaitīt zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru izdevumus, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu:

50 % apmērā par:

- dramatiskiem, muzikāli dramatiskiem darbiem, horeogrāfiskiem darbiem un to izpildījumiem;
 - muzikāliem darbiem ar tekstu vai bez tā, apdarēm, muzikāliem aranžējumiem un to izpildījumiem;
 - audiovizuāliem darbiem, ekranizācijām un to izpildījumiem;
 - zīmējumiem, glezniecības, tēlniecības, grafikas, lietišķās mākslas darbiem, dekorācijām, scenogrāfijas, dizaina, fotogrāfiskiem darbiem un citiem mākslas darbiem;
 - par arhitektūras darbu skicēm, metiem, projektiem.
- 25 % apmērā par:**
- literāriem darbiem (daiļliteratūras (prozas, dzejas, dramaturģijas), zinātniskiem, populārzinātniskiem, mācību un publicistikas darbiem, koncepcijām un runām) un to izpildījumiem, tai skaitā to izmantošanu presē un citos masu informācijas līdzekļos;
 - scenārijiem un audiovizuālu darbu literāriem projektiem;
 - tulkojumiem, anotācijām, referātiem, kopsavilkumiem, dramatisējumiem un darbu krājumiem.

Nodokļu konvencijās parasti noteikta samazināta nodokļa likme autoratlīdzību ienākumam, taču šo likmi piemēro autoratlīdzības kopsummai (bruto apmēram). Ja piemēro nodokļu konvencijās noteikto, šādas likumā noteiktās attaisnoto izdevumu normas autoratlīdzību ienākumam nepiemēro.

2. piemērs

Nerezidents – Vācijas rezidents – gūst ienākumu 600 euro apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības par autordarba radīšanu, kuram piemērojama 25 % izdevumu norma. Latvijas kapitālsabiedrība, izmaksājot minēto ienākumu, ietur nodokli 114,75 euro apmērā ((600 – 150 (izdevumu norma 25 %)) x 25,5 %).

Nerezidents Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Ministru kabineta 2001. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi" 2. pielikumu – rezidenta apliecību–iesniegumu nodokļu atmaksāšanai. Nerezidents piemēro nodokļu konvencijā noteikto nodokļa aprēķināšanas kārtību un nodokli aprēķina, piemērojot 10 % nodokļa likmi – 60 euro. Nerezidentam veidojas nodokļa pārmaxa 54,75 euro apmērā.

Saistošie normatīvie akti

- Likums “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”.
- Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”.
- Ministru kabineta 2001. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 178 “Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi”.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 07.10.2021.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 15.01.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā “Sarakste ar VID”